

VỀ VIỆC GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO SINH VIÊN ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG THEO NGUYÊN TẮC XÂY DỰNG ĐẠO ĐỨC CỦA HỒ CHÍ MINH

• Võ Thị Bích Diễm^(*), Trịnh Hồng Công^(*)

Tóm tắt

Đồng bằng sông Cửu Long hiện có hơn 17,5 triệu người, kinh tế vùng đang đóng góp khoảng 18,5% GDP của cả nước, đây là vùng trọng điểm về nông nghiệp với lúa gạo và thủy sản, nắm giữ vai trò quyết định an ninh lương thực quốc gia và đóng góp cho an ninh lương thực thế giới. Điều này ngày càng đặt ra đòi hỏi về nguồn nhân lực của vùng phải ngày càng được nâng cao hơn về chất lượng. Nhưng hiện nay, nguồn nhân lực của vùng này lại chưa đáp ứng được yêu cầu cả về số lượng và chất lượng. Vấn đề chất lượng còn hạn chế phần nào được thể hiện qua những bất cập về vấn đề đạo đức của sinh viên của vùng, trong đó nguyên nhân từ phương pháp giáo dục cũng là nguyên nhân quan trọng. Trên cơ sở đó, tác giả đã vận dụng những giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh về nguyên tắc giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống để xây dựng những nguyên tắc giáo dục đạo đức cho sinh viên Đồng bằng sông Cửu Long hiện nay.

Từ khóa: Giáo dục đạo đức, tư tưởng Hồ Chí Minh, sinh viên, tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống.

1. Đặt vấn đề

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: "Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội". Nếu không có thế hệ trẻ, sẽ không có sự phát triển nối tiếp lịch sử của mỗi quốc gia, dân tộc, cũng như không có sự phát triển của nhân loại. Bởi lẽ, Người luôn coi thanh niên là một động lực chủ yếu của cách mạng, gắn vai trò của họ với vận mệnh của dân tộc "Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn do các thanh niên" [1, tr. 489]. Người khẳng định, thanh niên là một bộ phận "quan trọng nhất", "tốt đẹp nhất" và "hy vọng nhất của dân tộc". Công cuộc xây dựng đất nước thành công hay thất bại, "dân tộc Việt Nam có thể sánh vai được với các cường quốc năm châu hay không" đó chính là yếu tố phụ thuộc phần lớn vào thanh niên. Chính vì nhận định vai trò và tầm quan trọng của thanh niên như vậy nên Chủ tịch Hồ Chí Minh đã rất quan tâm đến thanh niên, đặc biệt là vấn đề giáo dục đạo đức (GDĐĐ) cách mạng cho các thế hệ thanh niên.

2. Cơ sở lý luận và thực trạng vấn đề nghiên cứu

2.1. Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về đạo đức và nguyên tắc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức đối với thanh niên

Vào một ngày cuối Thu năm 1969, Chủ tịch

Hồ Chí Minh đã yêu cầu gặp và nói chuyện với đồng chí phụ trách công tác thanh niên. Người đã nhấn mạnh nhiều lần vai trò của thanh niên trong sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Lời dặn dò của Người như tâm tình, như nhắn nhủ các thế hệ thanh niên Việt Nam phải quyết tâm xây dựng và bảo vệ đất nước. Hôm ấy, Hồ Chí Minh đã nhắc lại 5 điều mà Người dạy thanh niên nhân dịp kỷ niệm 20 năm Cách mạng Tháng Tám và bên cạnh đó Người còn căn dặn thêm đối với thanh niên những điều cần thiết cần phải thực hiện.

Điều đầu tiên, Người muốn nói chính là thanh niên lúc nào cũng phải luôn luôn nâng cao chí khí cách mạng, phải luôn: "Trung với nước, hiếu với dân, nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng". Không sợ gian khổ hy sinh.

Trung - Hiếu theo quan điểm Hồ Chí Minh: "Trung với nước, hiếu với dân" đã được nâng lên một tầm cao mới so với "Trung với vua và hiếu với cha mẹ" - theo quan điểm đạo đức phong kiến đã tồn tại trong thời gian rất dài ở nước ta. Hai khái niệm Trung - Hiếu này đã được nâng lên cao, mở rộng, mang tính giai cấp sâu sắc, có ý nghĩa cách mạng to lớn vượt xa quan niệm đạo đức truyền thống. Trung với nước là luôn trung thành với lợi ích của quốc gia, dân tộc, luôn cố gắng hết mình để hoàn thành tốt nhất nhiệm vụ được giao. Người nhắc nhở thanh niên phải hiếu thảo với cha mẹ, và

^(*) Trường Chính trị Cần Thơ.

mở rộng chữ “Hiếu” là “Hiếu” với nhân dân, chăm lo bảo vệ lợi ích chính đáng của nhân dân, giúp đỡ nhân dân vượt qua khó khăn, cải thiện và phát triển cuộc sống. Người khẳng định, sự nghiệp cách mạng càng phát triển đòi hỏi thanh niên càng phải thực hiện tốt vai trò xung kích, đi đầu của mình theo tinh thần “Việc gì khó có thanh niên, ở đâu khó có thanh niên”.

Điều thứ hai, Người muốn nhắc nhở thanh niên là phải luôn tin tưởng sâu sắc ở lực lượng và trí tuệ của tập thể nhân dân. Mọi công việc của cách mạng phải xuất phát từ nhân dân và do lực lượng trong nhân dân quyết định mọi thành công hay thất bại của cách mạng, phải luôn quan tâm, yêu thương và quý trọng nhân dân, đặt lợi ích của dân lên trên, lên trước. Theo Hồ Chí Minh “Con người là vốn quý nhất trong xã hội”. Chính vì vậy, Người luôn quan tâm và xây dựng chuẩn mực đạo đức phải “yêu thương, quý trọng con người”.

Điều thứ ba, thanh niên phải luôn trau dồi đạo đức cách mạng, khiêm tốn, giản dị, chống thái độ và suy nghĩ kiêu căng, tự mãn, chống lãng phí, xa hoa. Thực hành tự phê bình và phê bình, cố gắng giúp đỡ nhau để cùng tiến bộ mãi. Người căn dặn cán bộ cách mạng nói chung, trong đó có cả lực lượng thanh niên phải luôn rèn luyện cho mình chuẩn mực đạo đức “Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”.

Người đã phân tích và cũng chỉ rõ: thanh niên bao giờ cũng có nhiều khát vọng, ham muốn, nhưng phải biết biến khát vọng, ham muốn đó tới những mục tiêu cao đẹp vì sự phát triển của bản thân, gia đình và xã hội. Nếu chỉ hướng vào những dục vọng tầm thường thì sẽ sống với những mục đích thấp hèn. Người đã từng dạy: “Thanh niên phải chống tâm lý tự tư tự lợi, chỉ lo cho lợi ích riêng và sinh hoạt riêng của mình, chống tâm lý ham sướng và tránh khó nhọc. Chống thói xem khinh lao động nhất là lao động chân tay. Chống lười biếng, xa xỉ. Chống cách sinh hoạt ủy mỵ. Chống kiêu ngạo, giả dối, khoe khoang...” [8, tr. 50].

Điều cuối cùng, Hồ Chí Minh căn dặn các thế hệ thanh niên là phải luôn có trách nhiệm và ý thức chú ý giáo dục, dìu dắt thiếu niên và nhi đồng, làm gương tốt về mọi mặt để các em noi theo. Phải biết

thông qua những gương anh hùng người tốt việc tốt để giáo dục như tấm gương của Lý Tự Trọng, La Văn Cầu, Võ Thị Sáu, Kim Đồng... Như Người đã từng dạy: “Một tấm gương sáng còn hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”. Ngoài ra, đối với bạn bè quốc tế, Người căn dặn thanh niên cũng phải luôn chân thành, nhân ái, phải có tinh thần quốc tế trong sáng, thủy chung.

Ngoài những chuẩn mực đạo đức cách mạng của thời đại mới cần phải được tu dưỡng, rèn luyện, Người đã đưa ra những nguyên tắc để GDĐĐ:

Thứ nhất, nói đi đôi với làm, phải nêu gương về đạo đức.

Đây không chỉ là một nguyên tắc rèn luyện mà còn là cơ sở để phân biệt giữa đạo đức cách mạng với những cái khác nó. Lời nói đi đôi với việc làm và thực hành đạo đức làm gương là đạo đức của người cách mạng nói chung. Người dạy: “Trước mặt quần chúng, không phải ta cứ viết lên trán chữ “cộng sản” mà ta được họ yêu mến. Quần chúng chỉ quý mến những người có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước...” [1, tr. 552].

Mỗi thế hệ đều có trách nhiệm của mình, nhưng thế hệ trước bao giờ cũng có trách nhiệm rất nặng nề đối với thế hệ sau trong việc GDĐĐ, nó là sự kế thừa có chọn lọc của lịch sử. Đây là một nguyên tắc không thể thay đổi trong quá trình GDĐĐ dù bất cứ trong môi trường giáo dục nào. Trong xã hội, tấm gương của các thế hệ trước đối với các thế hệ sau là đặc biệt quan trọng. Trong tập thể, những cấp trên phải là tấm gương cho cấp dưới. Trong gia đình, cha mẹ phải là tấm gương cho con cái, anh chị phải là tấm gương đối với em út. Đặc biệt, trong nhà trường thầy cô phải là tấm gương sáng đối với học trò.

Thứ hai, xây phải đi đôi với chống.

Xây: giáo dục, xây dựng những phẩm chất, chuẩn mực đạo đức mới. Thông qua những tấm gương đạo đức cao đẹp, trong sáng từ các phong trào cách mạng của quần chúng, khơi dậy ý thức đạo đức lành mạnh để mỗi người tự giác trau dồi, rèn luyện.

Chống: đấu tranh xóa bỏ những cái ác, cái xấu, cái phản động, cái cũ đã lạc hậu. Muốn xây dựng

cái mới tiên bộ thì phải chống lại cái cũ lạc hậu. Hơn nữa, theo Người: “Mỗi con người đều có cái thiện và ác ở trong lòng. Ta phải biết làm cho phần tốt trong mỗi con người nảy nở như hoa mùa xuân và phần xấu bị mất dần đi, đó là thái độ của người cách mạng” [4, tr. 558]. Người yêu cầu, trong khi xây dựng, bồi dưỡng những phẩm chất đạo đức mới, phải đồng thời chống lại cái xấu, cái sai vẫn đang diễn ra. Phải kiên quyết chống lại những tệ nạn như tham ô, lãng phí, quan liêu... vừa bằng giáo dục, vừa bằng xử phạt với những mức độ nặng nhẹ khác nhau. Để xây và chống có hiệu quả, phải tạo thành phong trào quần chúng rộng rãi.

Như vậy, với nguyên tắc này đòi hỏi để xây dựng đạo đức mới, trước hết cần giáo dục, khơi dậy ý thức tự giác trong mỗi con người, để mọi người tự nhận thức được trách nhiệm đạo đức của mình, và như Hồ Chí Minh nói là cảm nhận sâu sắc việc trau dồi đạo đức cách mạng là việc làm “sung sướng vẻ vang nhất trên đời này”. Tiếp nhận sự GDĐĐ là vấn đề nhất thiết không thể thiếu được, nhưng sự tự giáo dục, tự trau dồi đạo đức ở mỗi con người còn quan trọng hơn nhiều.

Thứ ba, phải tu dưỡng, rèn luyện đạo đức bên bỉ, suốt đời.

Việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức ở mỗi con người, cũng như việc xây dựng một nền đạo đức mới trong xã hội không phải là việc đơn giản, có thể hoàn thành ngay trong một sớm một chiều, mà đó phải là một quá trình liên tục, thường xuyên, lâu dài, cực kỳ gian khổ. Phải tu dưỡng, rèn luyện đạo đức suốt đời vì trong mỗi con người đều có phần thiện và ác, tốt và xấu; các lực lượng đối lập đó trong mỗi con người sẽ thường xuyên đấu tranh, giằng co với nhau và sẽ có đau đớn, hy sinh cả về tinh thần, tình cảm cũng như về thể xác.

Mỗi con người sống trên đời đều phải trải qua công việc thực tế, gian nan rèn luyện với một tinh thần kiên trì nhẫn nại mới có thể thành công, mới có đạo đức cách mạng. Việc rèn luyện đó cũng không thể chỉ qua một lần, một đợt học tập hoặc một lần thực tế, rèn luyện đạo đức là công việc của cả đời. Sinh thời Người đã chỉ rõ: “Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hằng ngày mà phát triển và củng

cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong” [3, tr. 293].

2.2. Thực trạng đạo đức sinh viên Đồng bằng sông Cửu Long hiện nay

Bối cảnh toàn cầu hoá và nền kinh tế thị trường hiện nay đã và đang chi phối đến sự vận động và phát triển đạo đức của toàn xã hội, trong đó có sinh viên (SV). SV hiện nay nói chung có những phẩm chất quý báu, chứa đựng những tiềm năng phát triển về thể chất, tinh thần, trí tuệ, tài năng, những phẩm chất đạo đức truyền thống. Bên cạnh những đức tính đó, SV Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) nói riêng còn có những phẩm chất đặc thù như tính hào hiệp, hiếu khách, dứt khoát, rõ ràng, trọng đạo nghĩa, giữ chữ tín, dũng cảm bên vực lẽ phải, thật thà, bình dị...

Tuy nhiên, không thể phủ nhận rằng quá trình toàn cầu hoá đang để lại những ảnh hưởng tiêu cực đối với một bộ phận thanh niên Việt Nam, trong đó có SV ĐBSCL. Đặc biệt, đó chính là sự xuống cấp về tư tưởng, đạo đức, lối sống của một bộ phận thanh niên, trong đó có không ít SV đã và đang làm cho cả xã hội lo ngại. Trong thực tế đã xuất hiện một số SV có nhận thức về xã hội kém, không chịu phấn đấu rèn luyện, lập trường sống không vững vàng, mờ nhạt về lý tưởng, lối sống buông thả chạy theo đồng tiền và những thị hiếu tầm thường, dễ bị lôi kéo vào các tệ nạn xã hội... Hình ảnh SV phi phèo thuộc lá (có cả nữ SV), sử dụng thuốc lắc, ăn chơi trong quán bar, vũ trường... đến những gương mặt non nớt của SV đứng trước vành móng ngựa gần đây xuất hiện ngày càng nhiều trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Ngoài ra, SV ĐBSCL còn được đánh giá bởi ý thức và tác phong tự rèn luyện trong học tập, nghiên cứu còn hạn chế. Một bộ phận SV còn biểu hiện mờ nhạt về lý tưởng, dễ dao động về lập trường chính trị, lệch lạc về giá trị đạo đức, sống thực dụng, ích kỷ, thiếu trách nhiệm, thậm chí có SV đã gây trọng tội, sa vào tệ nạn xã hội... đây là vấn đề đáng lo ngại cho cả xã hội hiện nay. Thậm chí có cả SV treo cờ ba sọc làm biểu tượng hình nền cho trang cá nhân của mình trên mạng xã hội, rồi lên mạng nghe, xem những chương trình của tổ chức phản động, lưu vong ở nước ngoài với những

luận điệu xuyên tạc, phản động chống lại Đảng, Nhà nước ta. Có một số SV đã dùng quyền “tự do ngôn luận” của bản thân bàn luận và tỏ thái độ ủng hộ cho tổ chức này mà không hề nhận thức được đó là hành vi không đúng đắn. Tuy con số không nhiều nhưng đó lại là những biểu hiện rất đáng lo ngại cho xã hội hiện nay.

Một trong những nguyên nhân dẫn đến hệ lụy trên chính là do phương pháp GDĐĐ của chúng ta hiện nay vẫn còn nhiều bất cập từ gia đình, nhà trường đến xã hội. Đặc biệt là đối với nội dung và phương pháp GDĐĐ trong các trường hiện nay còn nhiều vấn đề cần quan tâm, đặc biệt là đối với SV. Vấn đề làm gương vẫn chưa được quan tâm nhiều, chưa được coi là phương pháp giáo dục chủ yếu đối với SV hiện nay.

3. Giải pháp cho vấn đề nghiên cứu

Xu thế hội nhập hiện nay đòi hỏi thanh niên phải tự mình nâng cao trình độ nhận thức, chuyên môn nghiệp vụ, đặc biệt đối với lực lượng SV. Vấn đề đạo đức của SV ĐBSCL còn những hạn chế nhất định đặt ra yêu cầu GDĐĐ trong giai đoạn hiện nay cho SV là hết sức cần thiết và cấp bách. Công tác đó cần phải được kết hợp các phương pháp, nguyên tắc giảng dạy truyền thống với hiện đại, giữa lý thuyết đạo đức và thực hành đạo đức. Trong đó, việc vận dụng nguyên tắc xây dựng đạo đức của Hồ Chí Minh vào giáo dục, bồi dưỡng đạo đức cho SV có ý nghĩa sâu sắc cả về lý luận và thực tiễn, theo ý kiến của tác giả, chúng ta cần thực hiện đồng bộ một số nguyên tắc sau đây:

Thứ nhất, trong GDĐĐ cho SV cần nói phải đi đôi với làm, gắn lý luận với thực tiễn, học phải đi đôi với hành và phải nêu gương về đạo đức.

Vận dụng nguyên tắc nói đi đôi với làm, học phải đi đôi với hành trong tư tưởng Hồ Chí Minh trong GDĐĐ SV ở ĐBSCL hiện nay cần tăng cường hơn nữa công tác gắn lý luận với thực tiễn. Thông qua môi trường thực tiễn, SV sẽ thực hành các bài giảng đạo đức trên lớp thông qua hành vi của mình. Qua đó, giảng viên có thể phát hiện và kịp thời uốn nắn những biểu hiện lệch lạc trong nhận thức và trong hành động của SV. Chính những hoạt động thực tiễn thiết thực sẽ tạo điều kiện cho quá trình tự giáo dục của SV, giúp quá

trình hình thành những phẩm chất đạo đức tốt đẹp ở SV nhanh hơn và sâu sắc hơn. Đây là vấn đề đòi hỏi kỹ năng quản lý các hoạt động, sự nhạy bén và tinh tế của người giảng viên trong thực tế GDĐĐ cho SV hiện nay.

Hồ Chí Minh là tấm gương sáng về con người mới với đạo đức mẫu mực trong sáng. Giáo dục tấm gương sáng về đạo đức cách mạng là một giải pháp quan trọng nhằm giúp cho SV hiểu, học tập và làm theo theo tấm gương đạo đức của Người để ra sức phấn đấu tu dưỡng, rèn luyện bản thân ngày càng hoàn thiện hơn. Cuộc vận động giáo dục và thực hành đạo đức cách mạng theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh là phương hướng và giải pháp chiến lược để xây dựng đạo đức xã hội mới.

Đối với thanh niên là SV hiện nay, họ được học môn Tư tưởng Hồ Chí Minh và các môn khoa học Mác - Lênin đã giúp SV có thể hiểu cụ thể, sâu sắc hơn, đầy đủ hơn về cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Người. Những lý tưởng và quyết tâm của Người trở thành hiện thực trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Toàn Đảng, toàn dân ta phải chăm lo đào tạo thế hệ thanh niên kế tục sự nghiệp cách mạng của dân tộc. Vì vậy, trong sự nghiệp giáo dục, xây dựng con người mới xã hội chủ nghĩa, cần tuyên truyền sâu rộng tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh làm cho SV tự giác tiếp thu sự giáo dục, khơi dậy nguyện vọng phấn đấu trở thành người con ngoan, trò giỏi.

Ở khu vực ĐBSCL có rất nhiều tấm gương sáng của thế hệ đi trước về đạo đức thanh cao, trong sáng, suốt đời vì nước, vì dân như Tôn Đức Thắng, Châu Văn Liêm, Trần Ngọc Quế, Phan Văn Trị... ; khu vực Tây Nam Bộ là vùng đất vẫn còn lưu giữ nhiều chứng tích của tội ác chiến tranh qua đó thể hiện khí phách kiên cường, bất khuất của ông cha ta như Nhà tù ở Phú Quốc, Côn Đảo... đây chính là những tấm gương sáng để GDĐĐ cho SV. Các trường đại học, cao đẳng có thể tổ chức những chuyên về nguồn tìm hiểu cuộc đời, sự nghiệp của các vị tiền bối để tiếp nối truyền thống đạo đức của ông cha ta.

Thứ hai, cần nêu cao những tấm gương sáng,

những việc làm tốt, người tốt trong đội ngũ các thầy cô giáo và những nhân tố điển hình trong SV.

Trong GDĐĐ cho SV thông qua các tấm gương, thì chính những tấm gương của các thầy cô giáo trong nhà trường cũng ảnh hưởng rất lớn đến quá trình rèn luyện của SV. Các thầy cô giáo phải không ngừng nêu cao đạo đức, tác phong mẫu mực. Phải làm sao để mỗi thầy cô giáo không những “là những nhà sư phạm mà còn là nhà mô phạm”. Say mê, bền bỉ, cần cù nghiêm túc và sáng tạo trong lao động sư phạm, yêu thương, gần gũi SV, đoàn kết với đồng nghiệp, thực sự là những tấm gương sáng cho SV noi theo. Hồ Chí Minh nói: “Giáo viên phải chú ý cả tài, cả đức, tài là văn hóa, chuyên môn, đức là chính trị. Muốn học sinh có đức thì giáo viên phải có đức... Cho nên thầy cô giáo phải gương mẫu, nhất là đối với trẻ con” [5, tr. 492].

Giáo dục SV thông qua chính tấm gương của các SV ưu tú, tiên tiến là một biện pháp rất quan trọng, nó sẽ tác động trực tiếp đến quá trình giáo dục, rèn luyện đạo đức của SV. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Lấy tấm gương người tốt, việc tốt hàng ngày giáo dục lẫn nhau là một trong những cách tốt nhất để xây Đảng, xây dựng các tổ chức cách mạng, xây dựng con người mới, cuộc sống mới” [6, tr. 558].

Để việc nêu các tấm gương sáng điển hình đạt hiệu quả tốt trong công tác GDĐĐ cho SV, nhà trường cần chú ý khen thưởng kịp thời, tiến hành biểu dương thông qua các phương tiện thông tin đại chúng của trường; phối hợp với các tổ chức như Đoàn thanh niên, Hội SV để tạo ra môi trường, điều kiện thuận lợi, phong phú trên tất cả các lĩnh vực học tập, văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao, các diễn đàn, các hội nghị khoa học... để SV tham gia, thể hiện năng lực, phấn đấu rèn luyện, từ đó có thể tự mình nêu các tấm gương sáng bằng chính sự nỗ lực của bản thân.

Thứ ba, GDĐĐ theo nguyên tắc xây đi đôi với chống bằng hoạt động tập hợp thanh niên trong các tổ chức, đoàn thể.

GDĐĐ cho SV không chỉ dừng lại ở mức độ nhận thức sâu sắc các hành vi, chuẩn mực đạo đức, nguyên tắc đạo đức... mà còn phải là một quá trình hoạt động tích cực, kiên trì để từng bước thực hiện

chống lại những biểu hiện sai trái, lệch lạc trong SV. Vì vậy, hướng dẫn hoạt động cho SV là một khâu quan trọng trong công tác GDĐĐ. Hồ Chí Minh từng nói: “Giáo dục thanh niên không thể tách rời mà phải liên hệ chặt chẽ với những cuộc đấu tranh chung của xã hội” [7, tr. 455].

GDĐĐ cho SV trong tập thể là lôi cuốn SV tham gia vào các tổ chức Đoàn, Hội với các phong trào mang ý nghĩa xã hội sâu sắc. Thông qua các hoạt động của các tổ chức này để giáo dục SV. Hồ Chí Minh đánh giá cao vai trò của Đoàn thanh niên trong việc tập hợp, giáo dục, giác ngộ và rèn luyện thế hệ trẻ “Đoàn Thanh niên phải là cánh tay đắc lực của Đảng trong việc tổ chức và giáo dục thế hệ thanh niên và nhi đồng thành những chiến sĩ tuyệt đối trung thành với sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản” [7, tr. 21].

Muốn tập hợp rộng rãi và thu hút đông đảo SV thì tổ chức đoàn các cấp phải quan tâm đến đời sống, công tác và học tập của SV, phải nghiên cứu và tìm ra nhiều hình thức và phương pháp thích hợp để đoàn kết và tổ chức SV một cách rộng rãi và vững chắc. Nhờ đó mới tập hợp, hướng SV đem sức trẻ, sự sáng tạo và lòng nhiệt tình của mình tham gia vào các hoạt động, các phong trào xã hội mang tính chất cộng đồng. Qua đó, để SV thấy được trách nhiệm của mình đối với xã hội, đối với cộng đồng. Bên cạnh đó, cần tổ chức những phong trào văn - thể - mỹ giáo dục cho SV ĐBSCL kỹ năng phản biện xã hội, nhận thức những hành vi, tư tưởng nào là đúng đắn, chuẩn mực để xây dựng và nhận thức những hành động nào là sai trái, lệch lạc để kiên quyết đấu tranh chống lại nó. Đây là một trận chiến rất ác liệt trên mặt trận tư tưởng đối với SV nói chung và SV ĐBSCL nói riêng.

4. Kết luận

Đối với SV ĐBSCL hiện nay, bên cạnh những ưu điểm từ yếu tố truyền thống, vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định, trong đó có sự tác động bởi mặt tiêu cực của quá trình hội nhập. Do đó, cần có những giải pháp mang tính lâu dài, thiết thực để GDĐĐ cho SV nhằm phát huy được những yếu tố tích cực và giảm thiểu những hạn chế đang tồn tại. Thông qua GDĐĐ góp phần nâng cao

nhận thức các giá trị đạo đức trong SV về những phẩm chất, giá trị đạo đức cần thiết, đáp ứng yêu cầu của công cuộc đổi mới đất nước. GDĐĐ nói chung và giáo dục các nguyên tắc xây dựng đạo đức Hồ Chí Minh nói riêng có vai trò vô cùng to lớn trong việc hình thành bảng thang giá trị đúng

đắn đẽ SV tự đánh giá, tự khẳng định, tự thẩm định, tự điều chỉnh. Qua đó, SV cũng xây dựng cho mình thói quen tự kiểm tra, tự ý thức về hành vi đạo đức nhằm khơi dậy tình cảm, niềm tin, lòng nhân ái, tính vị tha của con người hợp với chuẩn mực đạo đức của xã hội./.

Tài liệu tham khảo

- [1]. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 5, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995.
- [2]. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 7, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995.
- [3]. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 9, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995.
- [4]. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 12, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995.
- [5]. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 9, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000.
- [6]. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 12, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000.
- [7]. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 7, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000.
- [8]. Vũ Quang (2005), *Hồ Chí Minh hiện thân của văn hóa hòa bình*, NXB Văn hóa Sài Gòn.
- [9]. Lê Văn Tích (chủ biên) (2006), *Đưa tư tưởng Hồ Chí Minh vào cuộc sống - Một vấn đề lý luận và thực tiễn*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

EDUCATING MEKONG DELTA STUDENTS' ETHICS UNDER HO CHI MINH'S ETHICS FORMATION PRINCIPLES

Summary

The Mekong Delta currently has a population of more than 17.5 million people, contributing about 18.5% of GDP to the country. It is the key area for agriculture with rice and fisheries, playing a decisive role in national food security and partly in world food security. Thus, its human resources must be improved in quality. But for now, its resources are insufficient in both quantity and quality. The insufficient quality can be seen in its students' ethics shortcomings. Among the related causes, that of education methodology is important. Thereby, the author has applied the values of Ho Chi Minh's thoughts on the education principles of political ideology and behavior ethics in order to build those principles of educating students' ethics in the Mekong Delta at the present.

Keywords: ethics education, Ho Chi Minh's Thought, students, political ideology, behavior ethics.
 Ngày nhận bài: 6/6/2017; Ngày nhận lại: 4/8/2017; Ngày duyệt đăng: 5/02/2018.